

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

18. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

2. KVĚTNA 2004

Z obsahu:

Rex vitae mortuus regnat vivus

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
14. dubna 2004
- strana 2 -

Bůh, který miluje a trpí
- strana 4 -

Jaký smysl má utrpení?
- strana 4 -

„Oběť je absolutně všechno“

Film „Umučení Krista“,
jeho působení a motivace
Mela Gibsona
- strana 6 -

Nejdůležitější události
v dějinách všehomíra
- strana 7 -

Eucharistie - střed a pra-
men křesťanského života
- strana 8 -

Mlčící svědek smrti
a zmrtvýchvstání
- strana 11 -

Vydávejte svědectví
o kráse Církve
- strana 12 -

Resurrexit, alleluja!
Vstal z mrtvých, aleluja!
- strana 13 -

Papež Pius XII. (14)
Četba na pokračování
- strana 14 -

Foto Bontonfilm

Rex vitae mortuus regnat vivus

Od doby, kdy vznikaly knihy Starého a Nového zákona, uplynula dlouhá tisíciletí. Svět se na mnoha místech, především tam, kde se soustředil velký počet jeho obyvatel, změnil za tu dobu k nepoznání. Zdálo by se, že se souběžně s tím změnil zcela i člověk. Čteme-li však staré biblické příběhy, kupodivu jim rozumíme. Nepřipadá nám nijak cizí a nepochopitelná Kainova závist, žárlivost Josefových bratrů, Davidova žádostivost či prolhanost starších, kteří obvinili Zuzanu. To, co se přihodilo Pavlovi a Barnabášovi v Antiochii, se dokonce odehrává mutatis mutandis dodnes tu i tam přímo kolem nás, ne-li dokonce nám samým.

Do jaké míry se člověk s vývojem doby mění a co v něm zůstává jako trvalé? Zdá se, že to základní v lidském pokolení se mění mnohem méně, než se domníváme. Přeceňování vývoje a s ním spojených změn a podceňování toho, co je trvalé a tedy tradiční, může vést k závažným omylům. Jestliže ve společnosti něco nefunguje tak, jak má, jsou vyznavači pokroku náchylní prohlašovat, že nám ujel vlak, že jsme neuspokojili nové potřeby a požadavky lidí, a vůbec si nepřipouštějí, že by mohlo jít také o něco zcela opačného, že nové poměry, způsoby a reformy mohly také zapomenout na to, co je v člověku stále a neměnné, a frustrují ho tím, že neuspokojují jeho základní a trvalé, hluboce lidské potřeby. V opojení ‚pokrokem‘ se na to často přijde velmi pozdě, kdy už je způsobeno mnoho škod, někdy i nenapravitelných. Markantně se to projevuje např. na demografickém vývoji té ‚nejvyspělejší‘ části světa, která si ve jménu svých pokrokových výdobytků stále rychleji podřezává větev, na které sedí.

Ale platí to i v další oblasti, nazvěme ji oblastí ‚náboženských potřeb‘. Ačkoliv se tzv. koncilní období vyznačuje snahou vyjít věřícím co nejvíce vstříc, neříkat jim, co neradi slyší, a vyhovět jim v tom, co mají rádi, vyznačuje se toto období trvalým úbytkem účastníků bohoslužeb i členů Církve. Totéž mělo platit pro tzv. otevřenost světu, ale svět se k Církvi točí spíše stále více zády. Kdyby dnes vystoupil kazatel a barvitě a sugestivně líčil a připomínal věřícím Kristova muka, řekli by mu ti, kteří rádi udávají tón, že se vrací do středověku. Je tomu skutečně tak, že je to jen věc dobové módy, že dnes lidé o tom neradi slyší a že si to ani Bůh nepřeje? Máme v evangeliu vidět spíše eufemismy než hledat skutečnou hloubku skutečnosti, kterou nám zjevují? Jestliže se zvěst o strašném Kristově utrpení nemůže prosadit u kazatelů, našel si Duch Svatý jinou cestu:

Pokračování na str. 10

Velikonoční sekvence přejímá a hlásá zvěst naděje, která zazněla ve slavnostní velikonoční vigílii: „Pán žití zemřel, a v slávě vládně živ!“ Tato slova usměrňují zamyšlení při tomto našem setkání, které má místo v zářivém ovzduší velikonočního oktávu.

Kristus triumfuje nad zlem a nad smrtí. To je výkřik radosti, který propuká v srdci Církve. Jako vítěz nad smrtí daruje Ježíš život, který již neumírá, těm, kteří ho přijímají a věří v něho. Jeho smrt a zmrtvýchvstání tak vytvářejí základ víry Církve.

Evangelia vypravují, často s bohatými podrobnostmi, o setkáních zmrtvýchvstalého Pána se ženami, které přispěchaly k hrobu, a pak s apoštoly. Budou to právě oni, kteří jako očití svědkové budou hlásat jako první evangelium o jeho smrti a vzkříšení. Po Letnicích budou beze strachu dosvědčovat, že na Ježíši z Nazareta se naplnila Písma, která se týkají slíbeného Mesiáše.

Církev, správně tohoto všeobecného tajemství spásy, ho předává z generace na generaci lidem všech dob a všech míst. Také v této naší epoše je nutné, aby díky úsilí věřících výrazně zaznívala zvěst o Kristu, který zemřel a silou svého Ducha nyní žije a triumfuje.

Aby mohli křesťané v plnosti dostat to muto svěřenému úkolu, je nezbytné, aby se osobně setkali se zmrtvýchvstalým Ukřižovaným a nechali se přetvořit silou jeho lásky. Když se tak stane, smutek se změní v radost, strach ustoupí a dostaví se misijní zápal.

Evangelista Jan nám vypráví např. o dojemném setkání Zmrtvýchvstalého s Marií Magdalénou, která přišla časně ráno a našla hrob otevřený a prázdný. Bojí se, že Pána ukradli, a proto bezútěšně pláče. Náhle

někdo, koho nejdříve pokládala za zahradníka, ji osloví jménem: „Marie!“ Poznává v něm tedy Mistra – *Rabboni* – a ihned zbavena tísně a zmatku běží rychle, aby s radostí oznámila tuto zvěst Jedenácti: „Viděla jsem Pána“ (srov. Jan 20,11–18).

„Vstal Kristus, naše naděje.“ Těmito slovy sekvence zdůrazňuje jeden z aspektů velikonočního tajemství, který dnes lidstvo potřebuje důkladně pochopit. Lidé, poznamenaní doléhajícími hrozbami násilí a smrti,

hledají někoho, kdo by jim dal klid a jistotu. Ale kde najít pokoj, ne-li v Kristu, nevinném, který smířil hříšníky s Otcem?

Na Kalvárii ukázalo Boží milosrdenství svoji tvář lásky a odpuštění pro všechny. Ve Večeřadle po zmrtvýchvstání svěřil Ježíš apoštolům úkol být správci milosrdenství, zdroje smíření mezi lidmi.

Svatá Faustyna Kowalská ve své pokoře byla vyvolena, aby zvěstovala toto poselství ve světle zvláště příhodném pro dnešní svět. Je to poselství naděje, které vyzývá, abychom se svěřili do Pánových rukou. „Ježíši, důvěřuji ti!“ opakovala svěťice tak ráda.

Maria, žena naděje a Matka milosrdenství, kéž nám dopřeje, abychom osobně potkali jejího Syna, který zemřel a vstal z mrtvých. Kéž z nás učiní neúnavné dělníky jeho milosrdenství a pokoje.

Bolletino Vaticano 14. 4. 2004

Beránek a jeho stádo

Zamyšlení nad liturgickými
texty dnešní neděle

Moje ovce jdou za mnou

Ježíšova slova, která dnes slyšíš z jeho úst, jsou výrazem veliké útěchy, která pramení z nesmírné Boží lásky k nám. Jsou to však také slova prorocká, neboť naznačují, že všichni ti, kteří uvěří hlasu Božského pastýře a přidají se k jeho stádu, popudí proti sobě jeho nepřátele, kteří budu usilovat o to, aby mu jeho ovce opět uchvátily. Předmětem toho nepřátelství je sám Pán: Bezprostředně po těchto slovech židé opět brali kameny, aby ho kamenovali.⁽¹⁾ Pros tedy Ducha Svatého, abys z dnešního setkání s jeho slovem načerpal nejen útěchu, ale i správné poznání a rozlišování. Může ti k tomu posloužit i praktická zkušenost, kterou prožívají jeho apoštolové. Vyprav se proto do Antiochie, kde zahájili své působení Pavel s Barnabášem.

Je jistě potěšující vidět, jak se celé město shromažďuje, aby si vyslechlo slovo Boží. Mohlo by se zdát, že úspěch je jednoznačný. Záhy se však přesvědčíš, že zde nepůsobí pouze Duch Svatý, ale také duch Odpůrce. Synagoga se zaplňuje nejen těmi, kteří ctí Boha a přišli, aby si poslechli Boží slovo. Jsou zde i takoví, kterým zřejmě nejde o Boží věc a u kterých naopak kladný ohlas kázání a četná obrácení vyvolávají nelibost. Ti nejhorlivější z nich se již podrážděně hlásí o slovo. Jejich urážky neplatí jen apoštolům, ale mění se přímo v rouhavé řeči. Míra společné radosti na jedné straně se může stát také mírou nevráživosti na straně druhé.

Čím to, že dokonce přímo ti, kterým by mělo být slovo Božích apoštolů nejbližší, stávají se jeho nepřáteli? Je to tím, že nejsou vedeni zájmem o Boží věc, ale jen svými vlastními lidskými pohnutkami. Ten, kdo nehledá sebe, ale Boha a jeho slávu, těší se z jeho úspěchu, ať už se o to zasloužil kdokoliv. Nejde přece o nás, ale o Boží slávu a o vítězství jeho lásky v lidských srdcích. Bůh si přece může posloužit i dušemi, u kterých bychom to podle lidského zdání nejméně předpokládali.

Ale ti, pro které se i Boží věc stala jen nástrojem k sebeuspokojení, uvažují jinak. Každý úspěch, který se vymkl jejich kontrole, provokuje jejich ješitnost a ta je pak špatným rádcem. Neváhá uchýlit se k zákulisním intrikám, hanobení a nakonec i k násilí. Aby se tito nepřátelé světla a pravdy ospravedlnili sami před sebou, snaží se získat na

svou stranu pomluvami i důvěřivě zbožné duše. Nesmí tě proto překvapit, když vidíš kolem sebe tolik rozdělení a nesvornosti, a to i mezi těmi, které jsi pokládal za nejhorlivější a nejoddanější Boží ctitele. To, co se děje v Antiochii, je malým obrazem, jaké je skutečné ovoce ďáblova semene. Tak se rodí všechna pronásledování. Žárlivost plodí závist, závist plodí intriky a pomluvy, intriky plodí násilí, a to vše se děje pod rouškou domnělé horlivosti a zbožnosti.

Hle, jak brzy se naplňují slova, která Ježíš pronesl již na samém začátku svého veřejného působení: *Budou vás kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhaně vám připisovat kdejakou špatnost. Tak pronásledovali již prorocy, kteří byli před vámi.*⁽²⁾ Je to smutné, ale netrap se pro to, co je nevyhnutelné. Stal ses sám obětí takového pronásledování? *Není učedník větší než jeho pán. Jestliže mne pronásledovali, i vás budou pronásledovat.*⁽³⁾ Pronásledování nemusíš pocítovat jen ze strany vnějšího nepřítele. Můžeš se dočkat příkoří i od vlastních, kteří tě dokonce *vyženou ze svého území.*

Co si tedy počít? Není pro tebe důležité, abys měl pokoj od všech lidí a aby tě všichni respektovali. Starej se o to nejdůležitější, abys patřil k těm ovčím, které vytrvale *slyší Pánův hlas* a jdou *jedině za ním*. Nikdo jiný ti totiž nemůže dát to jediné, co nezbytně potřebuješ: *věčný život*. Jedině tvůj Pán se o tebe postará, a to s veškerou rozhodností, proti které nezmohou nic ani intriky mocných, ani žádné násilí. Pán s tím násilím předem počítá. Dokud však jsi jeho věrná ovce, *nikdo tě nevyrvé z jeho ruky*. Máš na své straně nejen jeho ruku, ale i mocnou ruku Otcovu. Je to totiž jedna ruka: *Já a Otec jedno jsme.*

Právě ve chvíli, kdy se lidská zášť neudržela a přistoupila přímo k fyzické likvidaci jáhna Štěpána, viděl tento prvomučedník *nebesa otevřená*⁽⁴⁾. I ty máš možnost při každém protivenství nahlédnout do otevřených nebes a podívat se s apoštolem Janem na *veliký zástup, který by nikdo nespočítal, jak stojí před trůnem a před Beránkem.*

Nevíš snad, kdo to je? To jsou ti, *kterí přicházejí z velikého soužení*. Zdanlivě *slabé stádce vstoupí tam, kam je přešel jeho vítězný Pastýř*⁽⁵⁾. Právě pronásledování naplňují nebe. Kdo by tam následoval Beránka, kdyby zde nebylo těch, kteří strádají pro Pána? Co by sám Bůh *stíral z jejich očí*, kdyby zde dočasně nebylo bolesti a slz? Dostává se jim zde té nejvyšší pocty: k těm, kteří jsou zde soužení, tupeni a pronásledováni, *snižil se Ten, který sedí na trůně a bude byd-*

Liturgická čtení

1. čtení - Sk 13,14.43-52

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisidii. Tam šli v sobotu do synagogy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti. Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odpovídali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obrácíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: „Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.““ Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2. čtení - Zj 7,9.14b-17

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si dobřela vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim snížil a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražít slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást

Pokračování na str. 15

let s nimi. Co tedy znamená zdejší soužení, ať už přichází odkudkoliv? To, co tě však oprávněně musí trápit, je starost, *aby sis nemusel setřást prach z nohou na svědectví proti pronásledovatelům* nikoliv proto, že tě sužují, ale že *nejsou určeni k věčnému životu*. Pros proto Beránka, aby je *přivedl k pramenům živé vody* a dal jim milost pravého poznání a odpuštění. *Vždyť jeho milosrdenství je věčné*⁽⁶⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 10,31; ⁽²⁾ Mt 5,11n; ⁽³⁾ Jan 15,50;

⁽⁴⁾ Sk 7,56; ⁽⁵⁾ srov. vstupní modl.; ⁽⁶⁾ resp. žalm 100

Bůh, který miluje a trpí

Bůh nám dokazuje svou lásku tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníky (Řím 5,8).

Otřesný popis evangelií o Kristově umučení a smrti, který je ztvárněn tak sugestivním způsobem ve filmu *Umučení Krista*, nás přivádí k uvědomění, že člověk Ježíš Kristus, podrobený tak velkému utrpení, je pravý Bůh. *Pravý Bůh z pravého Boha..., on pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe..., přijal tělo z Marie Panny..., byl umučen...* (vyznání víry). Ježíš jako pravý člověk je druhou božskou osobou Nejsvětější Trojice. Trpí a umírá ve svém lidství, ale je přitom stále božskou osobou, Božím Synem. Utrpení Ježíše Krista je utrpení člověka, který je Bůh. Dotýkáme se zde tajemství podílu všech tří božských osob Nejsvětější Trojice na dramatu vykoupění, které se odehrálo na hoře Golgotě. V utrpení lidské smrti Syna Božího na kříži má svou účast i Bůh Otec a Duch Svátý. Zdroj vykupitelské milosti pochází od Otce, který *vlastního Syna neušetřil, ale za nás za všechny ho vydal* (Řím 8,32). *Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého vlastního Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.* Symbolická scéna filmu, která ukazuje slzu Boha Otce padající na Kalvárii, ukazuje spoluutrpení a soucitění, jaké prožívají tři božské osoby. Při pohledu na tvář umírajícího Ježíše musíme vidět i spoluutrpění Otce a Ducha Svatého (viz Jan 14,9).

V Ježíši Kristu se tak uskutečnilo nejúplnější zjevení lásky Trojediného Boha, který z lásky k hříšníkům se dobrovolně vystavuje utrpení, protože lidé s velkou krutostí a nenávistí odmítají jeho velkou lásku. Tuto otřesnou pravdu vyjádřil sněm v Efezu slovy: *Boží Slovo trpělo v těle.* Ježíšovo umučené lidství svědčí o tom, do jaké míry milující Bůh bere na sebe tíži lidských hříchů a utrpení, a dělá to přitom zcela dobrovolně, z čisté a nezištné lásky k lidem, kteří mu svými hříchy působí utrpení a odsuzují ho na smrt. V tajemství utrpení a smrti Božího Syna se nejdokonaleji zjevuje nekonečné Boží milosrdenství. Jedině tehdy, kdy budeme přijímat dar Božího milosrdenství a předávat ho druhým lidem, budeme mít podíl na vítězství Krista nad hříchem a smrtí.

Byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Za nás snášel trest, jeho ranami jsme uzdraveni (Iz 53 ,5).

Red. Mihujsie się 2/2004

Jaký smysl má utrpení?

Utrpení a smrt, které jsou důsledkem hříchu, samy o sobě nemají smysl a zůstaly by takové, kdyby nedošlo k tomu, že sám Bůh se stal pravým člověkem a přijal na sebe hříchy a utrpení všech lidí. Ve svém utrpení a smrti zakusil největší muka, ale svým zmrtnýchvstáním dosáhl toho, že i nejnemyslnější utrpení ve spojení s ním se stává cestou, která vede k vykoupění.

Boží Syn v tajemství vtělení, utrpení a smrti se *sjednotil s každým člověkem* (GS 22), aby převedl lidi skrze utrpení a smrt k plnosti života. Jeho všemohoucí láska s velikou pokorou tlučce na naše dveře lidských srdcí (srov. Zj 3,20), a když se mu dostane přijetí, uzdravuje z nejobleštějších ran, zahlašuje největší hříchy a dává smysl každému utrpení. Kdykoliv potká člověka utrpení, Kristus byl tím prvním, kdo nesl jeho tíži. Když se ve filmu „Umučení Krista“ díváme na Kristovo otřesné utrpení, pamatujme, že on sám je přítomen v utrpení všech žijících lidí, v jejich nouzi, ponížení, v brutálně vykořisťovaných, umírajících hladem i v obětech násilí a terorismu. Tuto otřesnou skutečnost Boží lásky, která trpí spolu s každým člověkem, je možno vidět jedině očima víry. Tyto oči mají obzvláště světci, proto vidí v lidech trpících, opuštěných a umírajících přítomného Ježíše. Svátá Edita Steinová, patronka Evropy a slavná filozofka, zakusila temnoty ateismu. Když nalezla v Kristu největší lásku svého života, odpověděla na otázku po smyslu lidského utrpení takto: *Lidská přirozenost, kterou Kristus přijal, mu dala možnost utrpení a smrti. Božská přirozenost, kterou měl od věčnosti, dala jeho utrpení a smrti nekonečnou hodnotu a moc vykoupění. Kristovo umučení a smrt se opakují v jeho mystickém těle i v jeho údech. Každý člověk musí trpět a umřít, ale je-li živým údem mystického těla Kristova, jeho utrpení a smrt nabývají vykupitelské moci díky Božství toho, který je jeho hlavou. To je důvod, proč tolik světců toužilo po utrpení.*

Každý člověk od okamžiku početí je součástí lidské rodiny a dědí v ní přítomnou skutečnost dobra i zla, která je příčinou utrpení. Podstatou hříchu je deformace a zničení dobra v samotném člověku, v jeho vztahu k Bohu i k jiným lidem. Bůh je bezbranný proti hříšnému rozhodnutí člověka a až do konce respektuje volbu jeho svobodné vůle. Prvotním hříchem se zlo stalo údělem celé lidské rodiny, a proto se týká všech a působí utrpení i u těch, kteří nenesou osobní vinu. Utrpení není trest, který Bůh vyměřuje za hřích, ale nevyhnutelným důsledkem účinků objektivně existujícího „hříchu světa“ (Jan 1,29). V příběhu biblického Joba nám Bůh dává poznat, že utrpení je velkým tajemstvím a není vždy důsledkem osobního hříchu (srov. Lk 13,1-4; Jan 9,2-3). Jestliže naopak je utrpení způsobeno osobní vinou člověka, nelze je vysvětlovat jako trest, který Bůh vyměřuje hříšníkovi (srov. Gal 6,8). Ježíš Kristus, který se ponořil do našeho utrpení, radikálně změnil jeho význam a smysl. Přemohl a proměnil zlo utrpení a radikálně změnil i jeho smysl. V sjednocení s ním se stává utrpení cestou, která vede ke spáse. Z podobenství o marnotratném synu se dovídáme, že Bůh, který se řídí otcovskou láskou, nevyměřuje hříšnému synu trest, ale dovoluje, aby zakoušel důsledky svého hříchu. Činí tak proto, aby ho přivedl k návratu. Netrestá nás tedy Bůh, ale největším trestem jsou samotné důsledky našich hříchů.

Red.

Mihujsie się 2/2004

Více než veledílo

Filmové ztvárnění posledních 12 hodin Ježíšova pozemského života v režii Mela Gibsona je něčím víc než veledílem filmového umění. *Film má prostě ukázat pravdu. Chci, aby byl tak pravdivý, jak je to jen možné. Kristus trpěl a umřel za každého člověka, to byl důvod jeho příchodu i jeho smrti na kříži. Proto každý, kdo hřeší, musí si uvědomit svoji odpovědnost a svoji vinu. Přišel čas vrátit se k základnímu poselství, které bylo lidem dáno. Svět se v současné době zbláznil. Kristus mluvil o víře, naději a odpuštění. On odpouštěl, když ho mučili a zabíjeli. My musíme přijmout něco z jeho postoje, řekl tvůrce filmu.*

S využitím řeči obrazů snažil se režisér předvést do nejmenších podrobností otřesnou výpověď evangelii o Ježíšově umučení a smrti. Naprostá shoda s evangeliem, využití aramejštiny a latiny, jazyků, kterými se tehdy dorozumívali Semité a Římané, věrohodná rekonstrukce Jeruzaléma a topografie místa, kde došlo k těmto dramatickým událostem, to vše způsobuje, že diváci filmu „Umučení Krista“ se stanou účastníky nejdůležitější události lidských dějin, které rozhodly o naší spáse, o definitivním vítězství Krista nad Satanem, hříchem a smrtí.

Je třeba si uvědomit, že tvůrce filmu Mel Gibson je hluboce věřící katolík, rozhodný odpůrce potratů a předmanželských svazků. Má sedm dětí a celou dobu svého 24 let trvajících manželství je příkladem manžela i otce. Denně se účastní mše svatá a mnoho času věnuje osobní modlitbě. Jeho herecké úspěchy v Hollywoodu mu vynesly velkou slávu, Oscara i mnoho peněz. Když byl na vrcholu kariéry, vzdálil se od Boha. Bylo mu tehdy 35 let. Vzpomíná na toto období takto: *Zapadl jsem do velice strašného místa. Tak strašného, že jen vyskočit z okna... Ale když dojdeš do okamžiku, ve kterém se ti nechce ani žít ani umírat, je to strašné, strašné místo. Prostě jsem padl na kolena. Musel jsem použít Kristovo utrpení a jeho rány, abych vyléčil své rány.*

Po této zkušenosti se Gibson vrátil k praktikování katolické víry se zápallem novokřtěnce. Pro list *Today* v USA vypověděl: *Jsem přesvědčen, že vývoj mé kariéry mě zavedl k tomuto filmu. Když jsem ho realizoval, cítil jsem, že ve mně promlouvá Duch Svatý. Byl jsem jen řídicím pohybem. Doufám, že tento film bude hlásat sílu evangelia.*

Režisérovým záměrem bylo, aby film *Umučení Krista* měnil smýšlení a postoje lidí, aby při pohledu na Kristovo utrpení trpěli s ním, protože jen tak budou schopni porozumět, že Ježíš trpěl a umřel za každého z nás a pro naši spásu.

Gibson o filmu řekl: *Cílem filmu je ukázat pravdu. Toužím být věrný pravdě, jak je to jen možné, aby každý, kdo film uvidí, zamyslel se nad příčinami, proč Kristus přišel, proč byl ukřížován. On přece umřel za celé lidstvo a trpěl za celé lidstvo. A tak každý, kdo hřeší, musí vidět, jakou v tom sehrává roli a jakou nese vinu.*

Foto Bontonfilm

Realizace filmu byla ohromným zážitkem pro všechny členy týmu. Mezi námi byli muslimové, židé, křesťané, buddhisté i agnostici a všichni pracovali v dokonalé harmonii, řekl Gibson. Před začátkem práce se denně sloužila mše svatá. Při filmování horského kázání zasáhl představitel Krista blesk, ale k úžasu všech zůstal nezraněn. Všichni herci byli svědky této události. Ve volných chvílích často mezi sebou rozmlouvali o tématech ví-

ři na mě útočí. Ale musím říct: Dost. Nikdo nám nemá co diktovat, jak máme žít, jak věřit a jak dělat umění. Dělají ze mě nicem. A já se prostě modlím. Za sebe, za svoji rodinu, za svět.

Pro všechny lidi dobré vůle je film „Umučení Krista“ otřesným zážitkem a současně pozváním, aby si uvědomili blízkost Kristovy osoby, která touží každému nabídnout nekonečné milosrdenství a dát mu spoluúčast ve vítězství nad hříchem a smrtí.

Foto Bontonfilm

ry. Atmosféra duchovních zážitků v době natáčení byla tak silná, že muslimové i agnostici přecházeli ke křesťanství.

Pro samotného Mela Gibsona byl tento film příčinou nezaviněného utrpení, osobním svědectvím křížové cesty. Byl nespravedlivě obviňován, osočován a zesměšňován za svoji odvahu k vyznání víry a věrnosti učení katolické církve. Po premiéře v USA řekl: *Stal jsem se objektem náboženského pronásledování. Jako umělec se nemohu urážet a odpouštím těm, kte-*

Všechno ve filmu čerpá bezprostředně z evangelií. Není tam nic, co by z nich nepocházelo. Ti, kteří kritizují film, kritizují evangelium, řekl po zhlédnutí filmu arcibiskup John Folley, který vede papežskou radu pro sdělovací prostředky.

Kardinál Anthony Beliaqua řekl: *Umění je pro mě zjevním Božím vlastností, jeho krásy, jeho milosrdenství, jeho lásky.* Kardinál Castrillon Hoyos, prefekt Kongregace pro duhovenstvo, prohlásil: *Při sledování filmu jsem prožíval hlubokou duchovní blízkost Ježíše Krista. Ten uvádí do modlitby, zamýšlení a z toho plynoucí hluboké kontemplace.*

Četl jsem o Kristově utrpení, přemýšlel jsem o něm, mnohokrát jsem se nad ním modlil, ale nikdy jsem nepřemýšlel o ukřížování pomocí obrazů, jakých se mi dostalo při zhlédnutí tohoto filmu, prohlásil kardinál Francis George z Chicaga. *Nikdy už nebudu tato slova číst tak jako dosud.*

Svatý otec po zhlédnutí filmu řekl: *Je to tak, jak to bylo.*

„Oběť je absolutně všechno“

Film „Umučení Krista“, jeho působení a motivace Mela Gibsona

Film „Umučení Krista“ není antisemitský, jinak by musela být antisemitská také evangelia. Prohlásil to vatikánský tiskový mluvčí Joaquin Navaro Vals. Tolik k lacinému pokusu očerňnit film australského herce a režiséra Mela Gibsona. Prohnanější jsou již pokusy označit toto dílo za „nekréštské“ nebo násilnické a z toho důvodu se od něho distancovat. O to se pokouší také teologický establishment a fejetony velkých žurnálů. Jak křesťanský je tento film? Jak křesťanské je brutální mučení Ježíše Krista? To je rozhodující otázka, kterou „Umučení Krista“ předkládá.

Film je křesťanský už proto, jak bez zakrývání a bez milosti ukazuje skutečnost takovou, jaká byla, a proto je svým způsobem historičtější než mnohá rozvláčná kniha. Každopádně je autentičtější než nasládlé, narcistické a údajně lidské pojetí Ježíše, o jaké se pokouší Scorsesův film „Poslední pokušení Ježíše Krista“.

Slovo se stalo tělem, přebývalo, učilo a trpělo uprostřed nás. Gibson ukazuje tuto pravdu, a to především ve dvanácti posledních hodinách jeho života. A jako před dvěma tisíci lety i dnes je tato pravda kamenem úrazu. Svět ji nechce vidět. Nemůže ji však ani změnit na neskutečnost, a tak i skrze tento film vyvíjí tato pravda svou účinnost, která ještě dlouho zůstane nedocenená. Mel Gibson je apoštolský v tom smyslu, jaký si někteří účastníci teologických diskurzů nedokážou představit ani ve svých nejmělejších snech. Již dva týdny po premiéře vidělo film více lidí než film Harry Potter. Náklady jsou již desetkrát zaplacený.

Není třeba nijak prorockého ducha k předpovědi: „Umučení Krista“ se umístí mezi pěti nejvíce navštívenými filmy všech dob.

Již jen obchodní úspěch překonává všechno třpytivé sebevědomí hollywoodského průmyslu. Ale právě vítězství spočívá v poselství: Kristovo utrpení se na celém světě dostává do lidského povědomí a hojně se o něm diskutuje. Kromě Mela Gibsona se to v posledních letech podařilo, přiznejme si upřímně, jen papeži. A to nejen slovy, nýbrž především osobním svědectvím, jakým on ztělesňuje utrpení toho, kterého zde na světě zastupuje. Žádnému teologovi, žádnému biskupovi a tím méně biskupské konferenci se nepodařilo přiblížit utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Božího Syna tak autenticky k člověku.

V jednom rozhovoru pro televizní stanici EWTN uvedli Mel Gibson a Jim Caviezel rozdíl mezi svým filmem a dřívějšími filmy o Ježíši Kristu. Podle jejich mínění jsou dosavadní filmy zkráceny „ve dvou věcech: Chybí jim realita a přesnost, historičnost a vztah k evangeliím. Chybí jim také věrné podání, nejen pokud jde o rozsah politického neklidu a dobových okolností, ale především pokud jde o velikost oběti a utrpení, které s ní bylo spojeno. Tato tortura, to byla skutečnost.“

Gibson věnoval v tomto rozhovoru také pohled na motivaci, která ho vedla k tomuto filmu: „Chtěl jsem postavit proti sobě oběť na kříži a oběť na oltáři. Obojí je totéž.“ Představit samotnou oběť a obětní charakter je podle něho to podstatné. „To je všechno, absolutně všechno. Domnívám se, kdyby toto nebylo dáno, co by bylo dáno? Nic! Jako cíl by zbylo a existovalo jen dobývání světa, nadvláda jednoho nad druhým na této planetě.“ Ale zde se jedná o nadvládu lásky. To je řeč, která bude pochopena na celém světě.

Pro Jima Caviezela je to „řeč srdce. My všichni chápeme srdcem.“ Tento film zasáhne lidi do srdce. „Budou se sice pokoušet vysvětlovat ho hlavou, ale to u tohoto filmu nefunguje. Příběh, který zde vyprávíme, vychází ze srdce. Mel a já jsme zde nástroji Božího díla. Nic víc také nechceme. Proto se všechno točí kolem mešní oběti, den co den. Nebylo ani jednoho dne natáčení, kdy bych nepřistoupil ke svatému přijímání.“ Když se říká, že on zemřel za naše viny a pak zvažíme rozsah oběti, „je to už meditace o křížové cestě. Žádný člověk nikdy tolik netrpěl. On, Bůh, se stal člověkem, aby nám ukázal,

jak máme sloužit jeden druhému. Mám zato, že lidé spíše myslí: ‚Něco tak strašného náš Pán nepodstoupil.‘ Nebo: ‚To je příliš!‘ Jenže právě to on udělal. Je to, jako by ho lidé chtěli znovu dotáhnout na kříž. Nechtějí prostě přijmout tuto pravdu.“

Je tomu opravdu tak a ten, kdo uvidí tento film, nevyhne se realitě Kristovy oběti. Aby to člověk poznal, neobejde se bez odpovídajícího vnitřního rozpoložení. I Caviezel prožívá toto rozpoložení. Nestačí „oduševnělý způsob představování, aby bylo možno hrát Boha“. Je třeba to prožívat. „To znamená: Ježíš je cesta, pravda a život. Není jiné cesty k Otci než skrze něho. Rozumím tomu dnes mnohem více než kdykoliv před tím. Když jsem byl na kříži a řekl tuto větu, pomyslel jsem si: To je pravda. On řekl pravdu. Zjevil pravdu. Všechno, co řekl, je pravda. Všechno, co učinil, je pravda. On je Pravda.“ V interview pro EWTN Caviezel vyznává oběť: „To nejdůležitější je – denně přistupuji k svatému přijímání, na které se připravuji modlitbou nebo růžencem. Vždy s Marií a skrze Marii. Ona tě přivádí k Duchu Svatému. Jdu ke zpovědi a Duch Svatý mě zbavuje mých hříchů. To je rozhodující základna. A jinak se snažím být co nejlepší katolík... Mel se upsal této věci. A já také, i když tím dávám v sázku svou kariéru. Cokoliv dělám, dělám pro diváka. Spoléhám se na jejich modlitby. Bez nich bych nemohl nic dělat. Mocnosti temna a zla jsou v tomto okamžiku tak silné, že prosím stále kněze, aby mě přibrali do své mešní oběti. Prosím ustavičně lidi, aby na mě mysleli při modlitbě růžence.“

„Jde o naše obrácení,“ říká další představitel Ježíše, „a to nejen v USA či v Evropě, ale všude na světě.“ Ježíš přichází „k jednomu každému z nás“. Světový úspěch filmu má ve skutečnosti misijní charakter. Kdo chce vidět, ten vidí.

Z Der Fels 4/2004
přeložil -lš-

Foto Bontonfilm

Nejdůležitější události v dějinách všehomíra

*V posledních 24 hodinách Ježíšova pozemského života se staly nejdůležitější události v dějinách lidstva. Mnoho lidí se stalo netečnými a necitelnými k příběhu utrpení a zmrtychvstání Krista, a přece se tyto události každého osobně dotýkají, protože mu otevírají cestu k plnosti štěstí v lásce, která nikdy nekončí. Je to velká šance, že sugestivní obrazy filmu *Umučení Krista* promlouvají ke svědomí a otevírají srdce, aby přijala radostnou pravdu o vykoupení, která hlásá, že každý člověk má možnost spojit se v lásce se Zmrtvýchvstalým a mít účast na jeho vítězství nad satanem, hříchem a smrtí.*

Spása, kterou Ježíš uskutečnil ve svém utrpení, smrti a zmrtychvstání, je tajemstvím, které přesahuje schopnost lidského chápání. Víra však stále hledá hlubší porozumění, a proto ve světle Božího zjevení můžeme hledat odpověď na tuto otázku: Jak se stalo, že Kristus svým utrpením, smrtí a zmrtychvstáním zahladil všechny hříchy, překonal smrt i satanovu moc?

Bůh stvořil člověka ke svému obrazu a podobnosti jako rozumnou bytost, svobodnou a schopnou lásky. Současně ho povolal do společenství života se sebou samým. Tím, čím má být člověk podle záměru Stvořitele, účastníkem božské přirozenosti (2 Petr 1,4), když se sjednotí v lásce s Bohem. Teprve díky plné a dobrovolné shodě člověka s Bohem může ho Bůh obdarovat plností své lásky a spojit se s ním a naplnit tak dílo stvoření.

Tím, že podlehl pokušení, přestal člověk věřit, že ke štěstí potřebuje nezbytně Boha. Uvěřil naopak satanově lži, že dojde štěstí tím, že Boha zavrhně. Tak spáchal prvotní hřích. Prvotním důsledkem zamítnutí Boha byla smrt (Řím 5,12) a zotročení hříchem (Jan 8,34) a duchovní mocí zla (1 Jan 5,19; Gal 4,3; 5,1; Kol 12,15). Prvotní hřích poškodil to, co je v lidské přirozenosti nejdůležitější, totiž „obraz a podobnost s Bohem“. Po spáchání hříchu se lidé ocitli v nesvobodě sil zla, nosili v sobě falešný obraz Stvořitele, člověka i hříchu. Nebyli schopni toho, aby vlastními silami stali v pravdě, uznali svou vinu a svěřili se Božímu milosrden-

ství. A to byla nezbytná podmínka, aby nás Bůh mohl spasit a smířit se sebou.

Nemá se naše srdce i mysl zachvát vzrušením, že sám Bůh se stal člověkem, členem lidského společenství, pohrouženého do hříchu a smrti, aby za všechny lidi i za jednoho každého zvláště splnil podmínku naší spásy a dokonil dějiny stvoření?

Veden ryzí láskou Bůh vstoupil do skutečnosti hříchu a smrti jako pravý člověk a vzal na sebe „viny nás všech“, „obtěžil se naším utrpením“, „vzal na sebe naše bolesti“ a byl „probođen pro naši nevěrnost“ (srov. Iz 53,4-6). Bůh uskutečnil naše vykoupení způsobem, který s námi musí oťrást: *S tím, který byl bez hříchu, jednal jako s největším hříšníkem, abychom my skrze něho byli spravedliví u Boha* (2 Kor 5,21).

Syn jedné podstaty s Otcem se stává pravým člověkem, aby na sebe vzal strašlivé důsledky lidských hříchů, aby jménem všech splnil nezbytnou podmínku spasení: ztotožnil se s člověkem, který byl v otroctví hříchu a smrti, aby dokonalou poslušností a láskou odevzdal Otcovi člověka i svět.

List k Židům s naléhavostí zdůrazňuje: *Proto se ve všem musel připodobnit svým bratřím, aby se stal v jejich záležitostech u Boha velebnějším milosrdným a věrným* (Žid 2,17). V evangeliu pak čteme, že Bůh přišel, aby vydal svědectví pravdě (srov. Jan 18,37). On sám se s pravdou ztotožňuje (srov. Jan 14,9) a vydává o ni svědectví v dramatických událostech svého utrpení, smrti a zmrtychvstání. Vtělený Bo-

ží Syn vydal svědectví pravdě, když prožíval pozemský život v bezhříšné lidské přirozenosti, ve které se zkoncentrovaly všechny hříchy světa. Stalo se tak jediné proto, že Ježíš je božskou osobou Syna. Vzal na sebe „viny nás

Foto Bontonfilm

všech“. Ony jsou hlavní příčinou jeho strašného utrpení a smrti. Ve chvílích agonie a smrti na kříži dosahuje toto utrpení vrcholu, který Ježíš vyjádřil slovy: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mt 27,43) Zcela neviný jakožto nejsvětější božská osoba pocítil ve svém lidském vědomí nepřítomnost Otce. To je strašlivý duchovní zážitek nejvyššího utrpení způsobeného hříchem, který zpřetrhal pouto mezi Bohem a člověkem. Tento pocit naprosté opuštěnosti, osamocení a bezmocnosti prožil Ježíš za nás a za hříchy všech lidí. Každý hřích je plodem neposlušnosti tvora vůči Stvořiteli a Otcovi a jeho důsledkem je utrpení a smrt. Svou smrtí na kříži zjevuje Ježíš celou pravdu o hříchu a jeho důsledcích. V tomto prožitku nepředstavitelného utrpení se stal Ježíš poslušný až k smrti (srov. Fil 2,8) a obětoval tak sama sebe Otcovi jménem všech hříšníků se slovy: *Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha* (Lk 23,46). Utrpení a smrt jsou definitivním projevem naprosté poslušnosti Syna vůči Otcovi. Tuto bezmez-

nou poslušnost a odevzdanost Syna opětoval Otec *svou otcovskou oddaností – a to byl dar nového nesmrtného života ve zmrtychvstání* (Jan Pavel II. RH 20). Ve své smrti přijal Ježíš dar zmrtychvstalého života. Dokonalá poslušnost a láska ve chvíli největšího utrpení a smrti, prožitek hříchu a odpověď Boha Otce ve zmrtychvstání je vrcholným aktem vykoupení, odpuštění všech hříchů, vítězství nad smrtí. **Zcela neviný a bezhříšný přijal z života každého člověka hřích a smrt, aby zmrtychvstáním získal pro všechny lidi dar nezničitelného života a odpuštění všech hříchů.** Na největší nenávist a hřích člověka odpovídá Bůh nekonečnou láskou a odpuštěním. Zmučené a ztrápené Ježíšovo tělo hovoří o tom, jak hluboce hřích trýzní a ničí člověka. Naopak zmrtychvstalé tělo je znamením definitivního vítězství nad smrtí a odpuštění všech hříchů mocí Božího milosrdenství. Ve smrti a zmrtychvstání Krista **člověk nachází svou vlastní velikost, důstojnost a hodnotu svého lidství. Člověk je v tajemství vykoupení znovu potvrzen, znovu vysloven, znovu stvořen** (JPII: RH 10).

Umučení, smrt a zmrtychvstání Krista mají nekonečnou hodnotu. Ježíš svou výkupnou láskou zasahuje všechny lidi všech časů a všem obětuje ve své Církvi, ve svátosti pokání a v Eucharistii účast na svém vítězství nad satanem, hříchem a smrtí.

Když se díváme na film *Umučení Krista*, mějme na paměti, že utrpení, smrt a zmrtychvstání Ježíšovo jsou nejdůležitější události v dějinách stvořeného všehomíra a zajišťují každému člověku odpuštění všech hříchů a radost věčného života. Kéž by všichni skutečně chtěli přijmout tento dar a využili šanci, jakou jim nabízí svátost pokání a Eucharistie, které jsou zpřítomněním tajemství smrti a zmrtychvstání Krista.

Z Mihucue się 2/2004
přeložil-lš

Eucharistie – střed a pramen křesťanského života

Přednáška na kongresu „Radost z víry“, Fulda 2003

První část

Kdo odhalí Krista v Eucharistii, zažije pramen života. Bůh je s námi! Co se nám může stát? Ale mnozí už jako by vůbec nevnímali, že on je zde. Nebo to zapomněli? Vědí to vůbec?

1. Situace dnes

Na první pohled je jednoznačné, že v posledních letech i přes liturgickou reformu a zavedení národního jazyka, při rozmanitosti textů, velké snahy o co nejpestřejší bohoslužby a lákavé nabídky v mnoha dříve církevně velmi stabilizovaných zemích prudce klesá návštěvnost bohoslužeb. To, co platí o nedělních bohoslužbách, platí tím více o všedních dnech.

Důvody tohoto vývoje jsou jistě rozmanité. Hledat vysvětlení jen v nezdařené liturgické reformě je podle mého názoru

dí, kteří se dříve účastnili církevního života, „také už dnes do kostela nechodí“. Dokud jako dříve zvláště na venkově všeobecně rozšířená náboženská praxe byla pro jednotlivce takřka jakýmsi „přinucením“, bylo zapotřebí určité odvahy jednat proti obyčejům okolí a neúčastnit se náboženského života.

A tak tu stojí otázka: Neví tomu tak, že mnozí už nevědí, co je to Eucharistie? Nevěří už tomu, že Kristus je v ní svým tělem a svou krví skutečně přítomen?

Myslím na jeden již dávno uskutečněný rozhovor s jedním protestantským křesťanem, se kterým jsem rozmlouval o situaci diplomatů, podnikatelů a jejich rodin v zahraničí, kde vzhledem k velkým vzdálenostem a malému počtu kostelů je účast na bohoslužbách takřka nemožná. Můj partner mi řekl: „Vy

ti. Vznikají centra eucharistického klanění. To je typický příznak církevní obnovy v postupující sekularizaci společnosti. A když je víra v Eucharistii a zvláště v Kristovu přítomnost živá, je návštěva nedělní bohoslužby samozřejmostí. A pro ty, kteří začínají „žít mši svatou“, stane se potřebou i každodenní mše svatá. Najdou si pro to čas a příležitost, i když času nemají nazbyt.

2. Zkušenosti a příklad světců

Pro můj osobní vztah k Eucharistii mělo velký význam setkání se zakladatelem Opus Dei. Pro nedávno svatořečeného Josemaría Escrivá byla mše svatá jednoznačně středem života a nejdůležitějším pramenem jeho působení. Již jako mladý kněz učil, že každý křesťan, který chce Krista důsledně následovat, najde nejdůležitější základ ve mši svaté: účastí na Eucharistii se mu otevírá možnost, aby svá vlastní přání, radosti, starosti a záležitosti, i ty těch druhých, spojil v jedno s dary Církve a společně s ní – s celou Církví – prosil Boha, aby tyto dary proměnil v Kristu v oběť Bohu příjemnou. Současně sv. Josemaría přesvědčivě doložil, že mše svatá je nejen nejdůležitější škola života – prožíváme v ní den co den Ježíšovu oběť na kříži za spásu světa – ona je současně obdivuhodným pokrmem, který potřebujeme, abychom jako křesťané a jako lidé mohli žít ve spojení s Bohem a plnit povinnosti v rodině a v povolání. Takto chápána Eucharistie je nejen středem dne, středem křesťanského života, ona je současně výchozím bodem, kořenem, pramenem, motorem pro všechno, co podnikáme. Musíme se naučit vnést mši svatou do svého všedního dne, aby náš život, naše úsilí – ve spojení s Kristem – se stalo

svým způsobem bohoslužbou. Tato služba Bohu je současně službou člověku. Tak se život stane „mší“.

Kdo poznal sv. Esrivá osobně, brzy zpozoroval, že podle toho žil. On, který byl neobyčejně aktivní, uvedl mnoho záležitostí do pohybu, měl denně „hlad“ po slavení mše svaté. Miloval návštěvy Nejsvětější Svátosti, pečoval o adoraci jako výraz svého přání po spojení s Kristem a uskutečnil mnohá duchovní svatá přijímání.

U všech světců najdeme více či méně silný vztah ke mši svaté, k svatému přijímání a k adoraci. Bylo by možno uvést mnoho vynikajících příkladů.

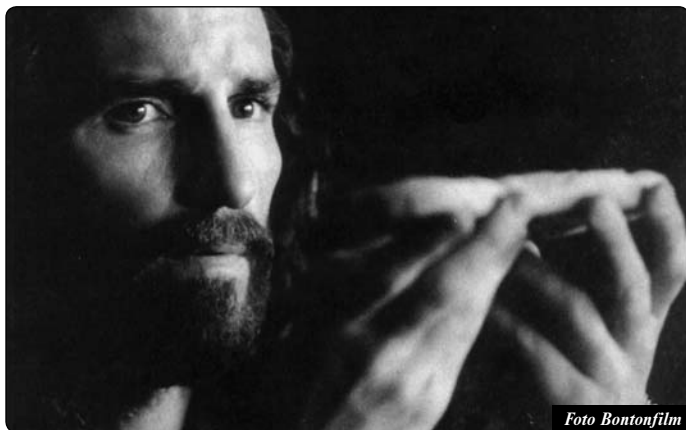
Svatý František např. napsal bratřím shromážděným v kapitule: „Celý člověk se zachvěje, když je na oltáři Kristus, Syn živého Boha, v rukou kněze. Ó, obdivuhodná výše a úžasné pokorení. Ty vyvýšená pokoro, ty pokorná vyvýšenosti, že Pán všeho, Bůh a Boží Syn, se tak ponizuje, aby se k naší spáse vydal v maličkém způsobě chleba.“ Sv. František z toho vyvozuje: „Vy bratři, pohlédte na Boží pokoru a vylijte před ním svá srdce. Pokořte se před ním, abyste byli povýšeni.“

Nebo sv. Vincenc z Pauly, který vybudoval tak mohutné pomocné dílo a stále znovu zdůrazňoval: „Celý náš úkol je jednat“, našel si vždy čas, aby trávil hodiny před Nejsvětější Svátostí. V osamění se všudypřítomným Pánem záleží podle něho zdroj síly a jeho poznání. Od sud se usměřuje sociální rozměr jeho lásky.

Bratr Klaus žil dvacet let jen z Eucharistie...

Lidé byli proměněni, nacházeli a nacházejí v adoraci klid a sílu, vědí, že když vycházejí ze spoluslavení mše svaté, jsou Kristem nesení, doprovázeni a posilováni.

Jaké jsou podle chápání víry základy hlubokého a proměňujícího vztahu k Eucharistii?

nesprávné. Zdá se mi spíše, že mnoho věřících získalo dojem, že se jim docela dobře daří i bez pravidelné návštěvy bohoslužeb. Možná hraje roli, že velké části obyvatel se po hmotné stránce daří velmi dobře. Řešení osobních problémů a překonávání životních krizí se dnes hledá spíše v poradnách než u Církve. Velký vliv má nesporně skutečnost – pro mnohé jednotlivce nepřehlédnutelná, že mnoho jiných li-

prece věříte tomu, že Kristu je ve mši svaté sám osobně přítomen, ne? Pak ovšem žádná námaha nemůže být příliš velká.“

Ve skutečnosti je tato otázka velice naléhavá: Že by už mnozí nevěděli, co máme a co to znamená?

Vývoj, který u nás v současnosti prožíváme, není jen ryze negativní. Nelze přehlížet, že mnoho lidí, a mezi nimi i mladých, znovu objevilo Eucharis-

3. Stavební kameny víry

V encyklice *Ecclesia de Eucharistia* uvedl Jan Pavel II. základní stavební kameny pro chápání Eucharistie. Chci se pokusit představit je v co nejstručnější formě.

Dar par excellence

Eucharistie je oběť Kříže, která trvá napříč staletími (srov. SC 47). Papež říká, že Církev nedostala Eucharistii od Krista, svého Pána, jako jeden dar z mnoha darů, nýbrž jako *dar par excellence*, neboť je to dar, ve kterém daruje sám sebe, svou osobu, své lidství a také své dílo spásy (11).

Dále je nezbytné konstatování: Dílo vykopení se neomezuje na minulost, jak říká papež v Katechismu katolické církve; všechno, čím Kristus je, a všechno, co vykonal a vytrpěl pro všechny lidi, má účast na božské věčnosti a tím přesahuje všechny časy a je v nich přítomno“ (KKC 1085).

Skrze Eucharistii může tedy každý věřící až do konce časů mít účast na díle vykopení a dosáhnout v nevyčerpatelné míře jeho plodů. Eucharistie je velké tajemství milosrdenství. Co mohl Ježíš ještě více vykonal? V Eucharistii nám ukazuje svou lásku, která jde až ke svému naplnění.

„Dar Otcí“

Svatý otec zdůrazňuje, že silou svého vnitřního vztahu k oběti na Golgotě je Eucharistie obětí ve vlastním slova smyslu. Jedná se nikoliv o pouhé sebeodevzdání Krista věřícím. Dar jeho lásky a jeho poslušnosti až k dokonání života je v první řadě „darem svému Otcí“. Papež upřesňuje, že je to přirozeně dar k našemu blahu, pro celé lidstvo, ale je to především dar Otcí, „oběť, kterou Otec přijal, a tak opětoval bezmeznou oddanost svého Syna, který se stal poslušný až k smrti, svou otcovskou oddaností, to znamená věčným životem ve zmrtvýchvstání“ (enc. RH 20).

Detail ilustrace v evangeliáři z Mettenu z r. 1414: Proměňování

Kristus stojí v centru oltáře jako Muž bolesti, kolem jsou klanějící se andělé. V polích nad oltářem (mimo zobrazený výsek) je Bůh Otec a Panna Maria uprostřed devíti andělských kúrů, dále jsou tam oba Janové, Petr a Pavel, čtyři latinští církevní Otcové, Abrahám a Melchizedech, papežové Anaklet a Inocenc. Na nápisu shora dolů stojí: ...*můj milovaný Syn, v němž mám zalíbení. Od Krista ke knězi: Toto je moje Tělo. Ve stuhách andělů jsou úryvky z eucharistických hymnů sv. Tomáše.*

Svatý otec poukazuje na to – a to má vzhledem k osobnímu vztahu ke mši svaté velký význam – že Kristus si chtěl přisvojit i duchovní oběť Církve. Ustanovením Eucharistie otevírá se Církvi a věřícím možnost obětovat ve mši svaté sebe samy. Tak mohl 2. vatikánský koncil ve vztahu k věřícím prohlásit: „Účastí na eucharistické oběti, která je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života, podávají věřící Bohu božský obětní dar a s ním i sebe samy“ (LG 11).

Nový život v Kristu

Podstatné pro pochopení Eucharistie je také poznání, že ke Kristově oběti spolu s utře-

ním a smrtí patří také Kristovo zmrtvýchvstání. Eucharistická oběť zpřítomňuje nejen tajemství utrpení a smrti Vykupitele, ale nachází svou korunu také v tajemství zmrtvýchvstání. Právě tak se Kristus stává „chlebem života“, živým a životadárným pokrmem. Papež připomíná slova, která řekl sv. Ambrož novokřtěncům jako návod, jak zužitkovat událost zmrtvýchvstání pro svůj vlastní život: „Když je dnes Kristus tvůj, vstává pro tebe každý den z mrtvých“ (14).

Zcela zvláštní druh Kristovy přítomnosti v Eucharistii

Zcela zvláštní druh Kristovy přítomnosti v Eucharistii je klíčovou pravdou pro pochopení

Eucharistie a pro pochopení jejího významu pro život křesťana a celé Církve.

Jan Pavel II. poukazuje na Pavla VI., který v encyklice „Mysterium fidei“ vysvětloval, že tato zcela zvláštní přítomnost v Eucharistii se nazývá „skutečná“ nikoliv ve výlučném smyslu, jako by jiné druhy zpřítomnění nebyly skutečné (např. v hlásání evangelia nebo skrze modlitbu a lásku věřících). V souvislosti se zvláštním druhem Kristovy přítomnosti v Eucharistii vyjadřují slova „skutečně přítomný“, že tento druh přítomnosti je podstatného rázu, jaký s sebou přináší přítomnost celého a plného Krista, bohočlověka. Papež zdůrazňuje, že Eucharistie je tajemství, které přesahuje naše myšlení a může být pojata jedině skrze víru.

Katolické pojetí svátostného kněžství

Víra Církve říká, že jedině kněz na základě vkládání rukou přijímá od biskupa plnou moc, aby mohl v síle Ducha Svätého „účinně“ prohlásit: „Toto je mé tělo“ a „Toto je kalich nové smlouvy, má krev, která se prolévá na odpuštění hříchů“.

Jak učí 2. vatikánský koncil, všem věřícím přísluší, aby v síle královského kněžství spolupůsobili při eucharistickém přinášení oběti (LG 10), ale jen posvěcený kněz v zastoupení Krista koná eucharistickou oběť jménem celého Božího lidu (tamtéž). Proto papež zdůrazňuje nezměnitelnou nauku Církve, že svátostné kněžství je nenahraditelné k tomu, aby došlo k proměnění a eucharistická oběť byla platně spojena s obětí na kříži a s Poslední večeří. A dodává k tomu: „Společenství, které se shromažďuje ke slavení Eucharistie, má zcela nutně zapotřebí posvěceného kněze, který stojí v čele, aby se opravdu jednalo o eucharistické shromáždění“ (29).

(dokončení)
Z Der Fels 3/2004
přeložil-lš

**ÚSPĚCH FILMU
„UMUČENÍ KRISTA“**

Během 40 dnů promítání filmu „Umučení Krista“ v USA se tento film umístil mezi 10 nejúspěšnějšími filmy všech dob a nechal za sebou filmy Harry Potter I. a Pán prstenu I. Mezi filmy pro dospělé je tento film již děle na prvním místě. Počítá se s tím, že bude i v příštích letech promítán v postní době ve vybraných kinech a může tak svůj úspěch dále prodloužit.

V Německu vidělo film „Umučení Krista“ za tři týdny 1,2 mil. diváků. Na konci čtvrtého týdne vzrostl počet návštěvníků o 25 %. Koná se mnoho doprovodných akcí. Kostely jsou otevřeny dlouho do noci, aby zde diváci mohli po filmu setrvat v tichu a v rozjímání. Rozšířily se společné návštěvy v rámci školního vyučování.

**„UMUČENÍ KRISTA“
V ARABSKÉM SVĚTĚ**

Antisemitské výtky vůči filmu přilákaly do kin velké zástupy Arabů, kteří jsou vůči židům nepřátelsky nastaveni. Jenže ve filmu nenašli nic antisemitského a spíše odcházeli z kina hluboce dojata láskou k Bohu a k bližním. Ve městě Doha byly v důsledku nečekaného zájmu odsunuty v největším biografu

promlouvá k nám z filmového plátna a ku podivu – současný člověk se od tohoto poselství neodvrací, naopak, přímo je vyhledává. Nedělá to ze sadistické potřeby vyžívat se v násilí, ale z hluboké náboženské potřeby pocítit lásku, kterou Bůh právě tímto způsobem dává najevo. Míru Kristova umučení neurčil člověk, ale stanovil ji sám Bůh. Boží Syn v posledních dvanácti hodinách svého života není pasivním objektem lidské brutality, ale tím nejaktivnějším hlasatelem své lásky, který tak záměrně dokládá svým vlastním nejpřesvědčivějším a nejvýmluvnějším příkladem pravdivost všeho toho, co hlásal slovem. V kterémkoliv okamžiku mohl povolat na pomoc dvanáct pluků andělů, ale on naopak po každé ráně znovu vzdával místo nás svému Otci slávu svou poslušností a svou láskou k němu i k nám. Dosvědčují nám to osobní zážitky Kate-

všechny jiné filmy. Mezi diváky je i mnoho žen se zahalenými tvářemi. Mnoho diváků je otřeseno Ježíšovou láskou k nepřátelům. Křesťané v této oblasti jsou přesvědčeni, že ještě nikdy nebylo zde šířeno poselství evangelia tak zřetelně a v takové šíři. Jásir Arafat nenašel ve filmu nic antisemitského. Kardinál Lehman

řiny Emmerichové, která si nevy-mýšlela jeho utrpení, protože se do něho ze středověké záliby „vžívala“, ale protože si ji Boží Syn k tomu vyvolil podobně jako řadu jiných, aby měla na jeho mukách tu nejhlubší účast, a na důkaz autentičnosti ji udržoval celá léta zázračně při životě jen svým eucharistickým Chlebem.

Je tu ovšem ještě jiné výmluvné svědectví: přímo fotografická dokumentace všech Kristových ran, kterou nám sám po sobě zázračně zanechal na svém pohřebním plátně. To, co vidíme ve filmu, už dávno předtím vyčetli z Turinského plátna badatelé. Kdo nechce, nemusí brát taková svědectví v úvahu. Bůh totiž nikoho nikdy nepřipravil o jeho svobodu, proto počítá s tím, že zde budou ti, kteří uvěří, a jiní, kteří neuvěří. Neuvěří, ani kdyby někdo vstal z mrtvých, což se skutečně stalo.

je se svou výtkou stále více osamocený.

**BISKUP MÜLLER O FILMU
„UMUČENÍ KRISTA“**

Ačkoliv před zhlédnutím filmu byl řezenský biskup spíše skeptický, rozhodl se nakonec přizvat celou řadu osobností z kulturního a církevního života na tento film. „Musím říci, že jsem nebyl zklamán, naopak, odešel jsem z filmu obohacen.“ Film není podle něho vůbec oslavou násilí, naopak, v každém normálním člověku vyvolává odpor k násilí vůči nevinným.

Film ukazuje, že Boží Syn netrpěl jen zdánlivě, jak učí doketismus.

Pokud jde o vliv mystických vidění na tvůrce filmu, soudí biskup Müller, že evangelia nemohou vylučovat mystická vidění, která prohlubují lásku ke Kristu. Evangelia neukládají neutrální odstup od líčených událostí, nejsou také nějakým soudním protokolem. Chtějí spíše na základě historických skutečností

přivést věřící k mystickému tajemství utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, ve kterých se stále více projevuje Boží láska. Film použitými citáty a Ježíšovými slovy přivádí na světlo teologickou hloubku Ježíšova utrpení.

Podle biskupa Müllera by se církevní autorita mohla k filmu oficiálně vyjádřit tehdy, kdyby v něm byly zfalšovány pravdy víry nebo historické skutečnosti. To, co některý z biskupů o filmu prohlásil, je jeho subjektivní, nikoliv normativní názor.

Pro antisemitské námitky není ve filmu samém nejmenšího dokladu. Jsou to všechno výtky zvenčí.

**ODBORNÍK
ODMÍTÁ VÝTKY**

Prof. Dieter Krause, ředitel Institutu pro právní medicínu Gerickovy univerzity v Magdeburgu, zcela odmítl komentář ve *Volkstimme*, který tvrdil, že násilí ve filmu „Umučení Krista“ je nekorektní. Na základě práv-

ních a lékařských zkušeností je nutno takový názor rozhodně odmítnout. To dokládají i svědecké výpovědi ze zemí, kde je dosud často používáno intenzivní bičování, jak to dokumentuje Amnesty international. K tvrzení, že Ježíš ve filmu prolil více krve, než je možné, prohlásil Krause, že stopy krvácejících ran jsou sice bohaté, nikoliv však nerealistické. To se týká i dvojíhých kontur podlitin, které vznikají po každém úderu bičování. Tyto detaily byly představeny naprosto správně.

Kath-net

Foto Bontonfilm

Mlčící svědek smrti a zmrtvýchvstání

Film „Umučení Krista“ končí scénou uvnitř hrobu, ve kterém leží Ježíšovo tělo ve shodě s židovským způsobem pohřbívání mrtvých, celé zabalené do bílého pohřebního plátna. Toto plátno náhle opadá, což ukazuje na tajemné zmizení těla. Jsme svědky Kristova zmrtvýchvstání, které se uskutečňuje v jiné dimenzi skutečnosti, nepostřehnutelné lidskými smysly a nedostupné vědeckým výzkumným přístrojům. V posledním obraze filmu vidíme postavu Zmrtvýchvstalého.

Plátno, jaké vidíme v závěru filmu, se ve skutečnosti zachovalo až do dnešní doby. Je to slavné Turínské plátno, nejcennější křesťanská relikvie. Svátý otec Jan Pavel II. ho nazval „Mlčící svědek smrti a zmrtvýchvstání“: *„Tím, že přijímáme argumenty mnoha vědců, stává se Turínské plátno zvláštním svědkem Paschy: umučení, smrti a zmrtvýchvstání. Je to svědek mlčící, ale současně velice výmluvný (13. 4. 1980). Pro věřícího člověka je jistě především to, že Turínské plátno je zrcadlem evangelí. (...) Každý vnímavý člověk, když o něm rozjímá, prožívá vnitřní vzrušení a otřes. (...) Plátno je opravdu nezvyklým znamením, které směřuje k Ježíši, pravému Slovu Otce, a vyzývá člověka, aby ve svém životě následoval toho, který za nás vydal sám sebe (24. 5. 1998).“*

Všestranný vědecký výzkum svatého rubáše, prováděný již několik desítek let, hovoří jednoznačně o jeho autentičnosti. Je to lněné plátno dlouhé 436 cm a široké 110 cm a udivuje vědce tím, že je to „fotografický snímek“ přední i zadní části Ježíšova těla. Obraz na plátně je negativní, krvavé skvrny jsou pozitivní. Vědci identifikovali na plátně celkem na 700 různých tělesných ran.

Udivující je navíc, že tento obraz je trojrozměrný a ani s nejnovější technikou ho není možno napodobit. Obraz je žluté barvy, nejsou v něm použity žádné barvy ani barevné pigmenty. Obraz vznikl pouze na povrchu vláken, je nesmyvatelný a nedá se nijak odstranit. Je to obraz ideálně plochý, nedoznal žádné deformace a je to projekce souměrná. Vědci se shodují v tom, že zobrazení na plátně vzniklo zevnitř v důsledku výbuchu tajemné energie.

Vzniklo jako by připálením povrchu vláken infračerveným zářením nebo protonovým bombardováním. Vznik tohoto obrazu zůstává pro současnou vědu nevysvětlitelnou záhadou.

Jediným tvůrcem tohoto fotografického negativu je samotné mrtvé tělo ukřižovaného člověka, Žida v mladém věku, vysokého 181 cm s krásnými semitskými rysy ve tváři, urostlé postavy, kterého římsí vojáci ukřižovali přesně tím způsobem, jaký je popsán v evangelích. Experti soudní medicíny usuzují, že tělo zůstalo v plátně ne déle než 36 hodin a nezaněchalo na něm žádné stopy rozkladu. S naprostou jistotou nikdo tělo z plátna nevyjímá ani nevybaloval, protože stopy krve jsou zcela nenarušené a není tu nejmenších stop po odtrhávání plátna z otevřených ran. Všechny skutečnosti svědčí o tom, že jediné logické vysvětlení pro zmizení těla z plátna a pro vznik obrazu na něm je víra ve zmrtvýchvstání.

Náš Spasitel zachoval na pohřebním plátně skutečný obraz svého utrpení a smrti. Je to jakoby páté evangelium napsané krví, prolitou za naši spásu. Plátno je mlčícím svědkem umučení, smrti a zmrtvýchvstání, který má probouzet a oživovat naši víru a navazovat osobní styk se Spasitelem.

Otřesné obrazy Kristova utrpení, které realisticky ukazuje film *Umučení Krista*, se do značné míry kryjí se zápisem zachovaným na Turínském plátně.

Obraz tváře svědčí o strašlivé tortuře. Je vidět rány na pravé tváři a nose, způsobené kyjem, přeražení nosu a krev, která se z něho řinula. Jsou zde rány na očních obloucích, otok na pravé jařmové kosti, stopy vytrha-

ných vlasů spolu s povrchovou částí kůže.

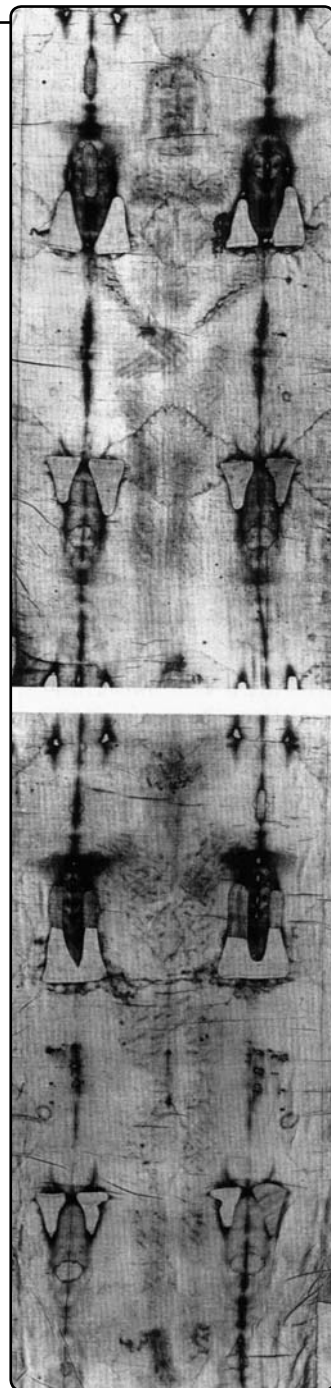
Na hlavě a temeni jsou četné rány způsobené trny koruny.

Na celém těle je možno napočítat 120 ran způsobených bičováním důtkami, které jsou zakončeny kovovými hroty trhajícími části těla. Ježíše bičovali dva vojáci. Konce bičů se ovjely a zraňovaly také holeně, stehna, přední části těla, břicho a horní část hrudníku. Ve filmu je možno spatřit zdrcující brutalitu provedeného bičování.

Váha klády, kterou Ježíš nesl, činila kolem 50 kg a odsouzenec s ní musel ujit cestu o délce 500 m. Padal přitom na tvář a udeřil se při tom vždy do kolena o kameny na cestě.

Analýza rány v pravém boku ukazuje, že má velikost 4,5 x 1,5 cm. Bezprostřední příčinou smrti bylo prasknutí srdečního svalu v důsledku naprosté vyčerpanosti. Krev se dostala do osrdí a dále do pohrudnice. Mohlo jí být kolem dvou litrů. To vedlo k náhlému roztržení osrdí, doprovázenému prudkou bolestí, a k bezprostřednímu úmrtí. Byla to smrt při plném vědomí. Krev se pak rozdělila na červené krvinky, které klesly dolů, a bezbarvé sérum, které zůstalo v horní části pohrudnice. Když voják prorazil Ježíšův bok, došlo k silnému výlevu nejdříve červené složky a pak bezbarvého séra. Probodění Ježíšova srdce svědčí o tom, že *nikdo nemá větší lásky než ten, kdo položí život za své přátele* (Jan 15,13).

Turínské plátno nám pomáhá odhalit tajemství Kristova utrpení, které se stalo pramenem spásy celého lidstva. Je také obrazem lidského hříchu. Zve k odhalení nejhlubších příčin Ježíšovy vykupitelské smrti. Tváří v tvář tako-

vému utrpení musí každý věřící vyznat: „Pane, více jsi mě už nemohl milovat“, ale současně přiznat, že příčinou tohoto utrpení je hřích – hřích každého člověka. Turínské plátno vyzývá nás všechny, abychom vtiskli do svého srdce tvář Boží lásky a odstranili z něho skutečnost hříchu. (...) V tichém poselství plátna slyší člověk ozvěnu Božích slov a věkovitého křesťanského svědectví: uvěř v Boží lásku, největší poklad věnovaný lidstvu, a chraň se před hříchem, největším neštěstím lidských dějin (Turín 24. 5. 1998).

*Z Mihujcuc się 2/2004
přeložil-lš*

Vydávejte svědectví o kráse Církve

Dr. Brian McNeil je rodem Skot (ročník 52). Je to augustinián a farář u sv. Jana v Mnichově. Je znám jako exercitátor a překladatel náboženské literatury.

Na konci svého života měl sv. Tomáš Akvinský vidění. To, co dosud tento největší teolog Církve myslal a napsal, zdálo se mu jako sláva ve srovnání s tím, co spatřil. Z toho můžeme vytušit, co čeká člověka, až spatří Boží velebnost. Slavení svátostí, zvláště Eucharistie, nám dává vytušit něco z krásy nebe, jak píše Scott Hahn ve své knize „Beránkova večeře“. Autor následujícího textu nás vyzývá, abychom vydávali před světem svědectví o kráse naší víry.

Vždy, když čteme Matoušovo evangelium o proměnění Páně, dovídáme se, jak byli učedníci vytrženi ze všednosti a mohli zažít něco ze slávy svého Mistra: *Po šesti dnech vzal Ježíš s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn: jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo. A hle, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají (Mt 17,1n).*

Nelze se vůbec divit, že Petr chtěl nadále zůstat na této hoře a neměl chuť se vrátit do každodennosti: *A Petr řekl: „Pane, je dobře, že jsme tady. Chceš-li, postavím tu tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Lukáš na tomto místě poznamenává, že Petr „nevěděl, co říká“ (Lk 9,33). Přesto je reakce apoštola zcela pochopitelná. Viděl něco nesmírně úžasného a chtěl u této podívané setrvat: „Pane, je to dobře, že jsme zde!“ Co znamenal všední den ve srovnání s pohledem na oslaveného Pána?*

Učedníci však na hoře proměnění nemohli zůstat, museli se vrátit ke každodennosti. Tam je čeká „velké množství lidí“ a mezi nimi jeden muž, jehož syn je těžce nemocný a který doufá v Ježíšovu pomoc. Důležitě však je, že viděli na hoře Ježíšovu slávu a slyšeli Otcův hlas: *To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení, toho poslouvejte!* Důležité je především, že mohli být nyní svědky jeho slávy, jak čteme v 2. Petrově listu (2 Petr 1,16 n): *Když jsme vás poučovali o tom, jak mocný je Pán a že zase přijde, nedrželi jsme se v té věci*

nějakých chytrácky vymyšlených bájí. My jsme přece na vlastní oči viděli jeho velebnost. Neboť přijal od Otce čest a slávu, když o něm vznešená Boží velebnost promluvila tato slova: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.“ Ten hlas přicházel z nebe a my jsme ho slyšeli, když jsme s ním byli na posvátné hoře.

Proč se apoštolům zjevila Ježíšova sláva? Aby o ní mohli vydávat svědectví.

„Očití svědkové jeho velikosti“, to byli apoštolové na hoře Proměnění. Podobně mohla Maria Magdaléna podávat o velikonočním ránu zprávu: *Viděla jsem Pána (Jan 20,18)*. A také apoštol Pavel mohl říct: *Nejsem snad apoštol? Neviděl jsem Ježíše, našeho Pána? (1 Kor 9,1)*

Bylo by možno citovat ještě mnohé další novozákonní texty. Tyto však postačí, aby ukázaly, jak ústřední je právě téma svědectví. My věříme proto, že apoštolové, svaté ženy a další učedníci podali své svědectví. Nedali se zastrašit. Byli ochotní raději zemřít než mlčet. A mnozí skutečně prolili svou krev, počínaje Štěpánem v Jeruzalémě.

Slova evangelia se nikdy nevztahují výlučně na minulost. Děje, o kterých evangelisté vyprávějí, jsou poselstvím i pro přítomnost. Duch Svatý Církvi ustavičně připomíná, že Bůh k nám promlouval ve svém Synu, a všechno, co tehdy řekl, zůstává podstatné vzhledem k naší spáse. Proto žádné ústřední téma Písma svatého nemůže ztratit svůj význam pro Církvev.

Tak je tomu s tématem svědectví. Nejen apoštolové tehdy v minulosti byli vyzváni, aby

svědčili o Ježíši Kristu. Všichni křesťané – dnes a v každé generaci – jsou povoláni, aby vydávali svědectví evangeliu. Neexistují žádné výjimky. Stejně jako neexistuje žádná výjimka z povinnosti stát se svatým, tak nejsou výjimky z povinnosti být svědkem. *Až na vás sestoupí Duch Svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země (Sk 1,8)*. Tato slova platí bez omezení až do Pánova opětovného příchodu.

Co tato všeobecná povinnost znamená pro jednotlivé křesťany, může být přirozeně rozdílné. Chci se nyní omezit jen na jednu oblast. Cituji slova Svatého otce z promluvy, kterou pronesl v listopadu 2001 v Římě pro členy duchovní rodiny „Dílo“: *„Vydávejte svědectví o kráse Církve!“* Co to znamená?

Dovolte mi nejdříve říci několik slov o společenském pozadí takového svědectví: Komu máme dosvědčovat krásu Církve?

Průzkumy dokazují, že přímo v našich rodinách, v okruhu našich přátel a našich kolegů v práci se počet těch, kteří se ztotožňují s Církví a její vírou, stále více zmenšuje.

Příklad tohoto trendu prožívám ve své farnosti. Děti získávají od svých katechetů výbornou přípravu na první přijetí svátosti pokání. Na druhé straně zjišťuji, že z patnácti dětí sotva dvě nebo tři jsou schopny udělat znamení kříže. Každý rok po první svaté zpovědi děkuji katechetovi za jeho práci a dodávám: „Škoda, že tak málo z nich umí znamení kříže.“ A rok co rok dostávám stejnou odpověď: „Chybí

nám prostě čas na to, abychom doplnili všechno, co bylo zanedbáno v rodině.“

Je to smutná věc, že stále méně lidí i v zemi, která je křesťanská, se účastní života Církve a především nedělních bohoslužeb. Lidem se zdá, že mohou stejně dobře žít i bez Boha, bez svátostí, a necítí potřebu být ve farním společenství. Kostely se naplní o Vánocích a o Velikonočních, pak lidé přijdou do kostela na svatbu a na pohřeb. Jinak se u mnoha lidí neobjevuje touha po setkání s Bohem. I tehdy, když si takové setkání přejí, nehledají je v katolické církvi a jejích mystických tajemstvích, ale někde na trhu východních pseudonáboženství.

Co se týká obsahu víry jak dogmatických, tak mravních, je možno spatřit podobný obraz. Stále méně lidí hledá směrnici pro své jednání v Písmu svatém, křesťanské tradici a učení Církve.

Prožíváme v naší společnosti útoky proti Církvi, především proti papeži Janu Pavlu II., proti některým biskupům. To může být pro nás věřící katolíky velmi špatné. Ale mnohem horší je mlčící lhostejnost. Mně je nepřítel Církve, i když je ve svých útocích agresivní, mnohem milejší než ten, komu je víra a bohoslužba Církve zcela lhostejná.

Přínejmenším můžeme říct, že nepřítel bere Církvev vážně. Je s ním snad možno diskutovat. Snad se jedná o nedorozumění, které je možno odstranit. Mnoho lidí v naší společnosti má velmi nejasný obraz o katolické církvi. Ale s lhostejností se diskutovat nedá. Její krunýř je neproniknutelný. Otázky po posledním smyslu života, po Bohu, po biblickém zjevení, otázky o křesťanské mravnosti a tradici je nechávají zcela chladnými.

Zde nepomáhají argumenty, i když jsou zcela správné. Zde pomůže jen svědectví prožívaného křesťanství. Již Pavel VI. řekl, že dnešní člověk neslyší „učitele“, ale „svědky“. Papež Jan Pa-

Resurrexit, alleluja! Vstal z mrtvých, aleluja!

vel II. nám dává úkol: „Vydávejte svědectví o kráse Církve!“ Patříme k Církvi, jsme v Církvi. Co tedy v Církvi prožíváme? O čem můžeme vydávat svědectví?

Prožíváme – při vši lidské nedokonalosti a všech selháních v průběhu dlouhých dějin Církve – že Církev je Boží dům a místo svatosti a spásy.

Prožíváme slavení Eucharistie jako nejdůležitější a nehlubší setkání s Bohem, jaké je na zemi vůbec možné.

Prožíváme živého Pána Ježíše Krista, který přemohl smrt a přichází k nám dnes ve způsobech chleba a vína, aby se stal naším životem.

Prožíváme ve svátosti smíření odpuštění svých vin, ať jsou jakkoliv těžké.

Prožíváme v Církvi moudré a zkušené průvodce a vzory, zvláště Pannu Marii a svaté.

Prožíváme tajemství přímluvy, která zahrnuje a spojuje nebe a zemi, živé a zemřelé.

Prožíváme, že Bůh k nám promlouvá skrze Církev, ať už je to v kázáních, v útěšném slově duchovního vedení nebo v nauce papeže a biskupů či skrze dobrou knihu, kterou čteme.

Prožíváme, že ani smrt nás nemůže odloučit od Boha a od našich drahých, že patříme k Církvi, která se modlí za zemřelé a je přesvědčena, že se za nás přimlouvají také svatí.

Zmínil jsem se o lidské nedokonalosti, kterou jsou poznamenány celé církevní dějiny. Nepotřebujeme tento rozměr zapírat a zastírat. Nemusíme všechno schvalovat, co křesťané kdy uskutečnili! Současně nepotřebujeme zapírat, že Církev byla obohacena o nesmírný počet světců.

Totéž platí o dnešní Církvi. Nemusíme všechno hájit, co se v Církvi děje: finanční skandály a bohužel i mravní skandály, které se týkají dokonce některých kněží a biskupů. Důležité je, abychom na tomto poli zachovali rovnováhu. Skandály nesmíme zakrývat. Současně však může-

Toto radostné velikonoční poselství, které zaznělo hlasitě tuto noc během vigilie, také v letošním roce posiluje naši naději. *Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není zde. Vstal z mrtvých* (Lk 24,5-6).

Těmito slovy dodává anděl naděje ženám, které přišly k hrobu. Velikonoční liturgie opakuje tato slova také nám, lidem třetího tisíciletí: Kristus vstal z mrtvých! Kristus žije uprostřed nás! Od nynějška jeho jméno zní: „Ten, který žije“, *smrt nad ním už nemá vládu* (srov. Řím 6,9).

Resurrexit! Ty, Vykupiteli člověka, vstáváš dnes vítězně z hrobu, abys také nám, znepokojeným mraky četných ohrožení, nabídl své přání radosti a pokoje. K Tobě, Kriste, náš živote a náš vůdce, ať se obrátí každý, koho souží pokušení znechucení a zoufalství, aby slyšel poselství naděje, která nezklame. V tento den tvého vítězství nad smrtí kéž u Tebe, Pane, najde lidstvo odvahu, aby se solidárně postavilo na odpor proti projevům zla, které je sužuje. Zvláště ať najde sílu, aby se vzepřelo proti nelidskému, bohužel stále více se šíří-

me tvrdit a dokazovat, že převážná většina řeholních osob zachovává chudobu života, že převážná většina kněží dodržuje svůj slib čistoty. A proč bychom to neměli říkat? Proč bychom měli šířit jen špatné zprávy?

Veřejná obrana Církve je důležitý úkol. Již apogeti 2. století se pokoušeli hájit Církev proti útokům a nepochopení tehdejších pohanů. Dnes tato úloha nepřísluší jen teologům nebo zvláště vzdělaným lidem, jako jsou specialisté z médií. Platí pro nás všechny, protože my všichni žijeme ve společnosti, ve které jsou předsudky a útoky proti Církvi velmi časté. To znamená, že my všichni máme příležitost, abychom vydávali svědectví.

címu fenoménu terorismu, který pohrdá životem a působí, že se do každodenního světa lidí, kteří poctivě pracují a touží po pokoji, vkrádá neklid a nejistota. Kéž tvá moudrost osvíti rozum lidí dobré vůle, kteří se správně staví proti této metle.

Kéž činnost místních i mezinárodních institucí urychlí překonání současných obtíží a usnadní dosažení spravedlivého a mírového uspořádání světa. Ať se upevní a posilní působení těch, kteří jsou odpovědní za překonání trvalých konfliktů, které poznamenaly krví některé oblasti Afriky, Irák a Svatou zemi.

Ty, prvorozený mezi mnoha bratry, učni, aby všichni, kteří se pokládají za Abrahámovy děti, našli znovu bratrství, které je sjednocuje a vede k tomu, aby hledali možnosti soužití a míru.

Slyšte všichni, kterým leží na srdci budoucnost člověka! Slyšte, lidé dobré vůle! Pokušení pomsty ať ustoupí odvaze k odpuštění; ať kultura života a lásky obrátí vněvíc logiku smrti; ať se vrátí naděje, která umožní ná-

rodům, aby si oddechly. Je-li naše budoucnost jen jedna, je úkolem a povinností všech, aby ji budovali s trpělivou a příkladnou prozíravostí.

Pane, ke komu půjdeme? Ty, který jsi přemohl smrt, Ty jediný máš slova věčného života (Jan 6,68). K tobě vznášíme svou modlitbu a prosíme o útěchu pro rodiny tak četných obětí násilí. Pomoz nám neúnavně pracovat, aby vznikl spravedlivější a solidárnější svět, jemuž jsi dal počátek svým zmrtvýchvstáním.

V naplnění tohoto úkolu nás provází Ta, která uvěřila, že se jí splní slova řečená od Pána (srov. Lk 1,45).

Jsi blahoslavená, Maria, mlčenlivý svědku Paschy! Ty, Matko Ukřižovaného a Zmrtvýchvstalého, která sis v hodině utrpení a smrti zachovala plamen naděje, nauč nás, jak se uprostřed protivenství prchajícího času stát přesvědčivými a radostnými svědky věčně trvajících poselství života a lásky, které světu přináší zmrtvýchvstalý Vykupitel.

Bolletino Vaticano 11. 4. 2004

A o čem máme vydávat svědectví? „Vydávejte svědectví o kráse Církve!“ říká nám Svätý otec.

Apoštolové, kteří zažili na hoře Tábor Ježíšovu slávu, mohli o tomto přesvědčujícím zážitku vydávat svědectví. Maria Magdalská, která viděl Zmrtvýchvstalého, mohla svědčit o tomto krásném setkání, které jí dávalo jistotu, že zvítězil nad smrtí. Nezažili jsme také my něco z Boží slávy? Nepocítili jsme v životě alespoň někdy něco z jeho láskyplné náklonnosti? Štěpán *pohleděl k nebi, spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici* (Sk 7,55). Neotevřela se nám také někdy nebesa alespoň malou škvírou jednou nebo vícekrát?

Kéž bychom jen o tom byli ochotni vyprávět! Boží zjevení se v naší době neuskutečňuje proto, abychom o něm mlčeli, nýbrž abychom je předávali dále a pomáhali jiným lidem uvěřit v Boha.

Skončíme slovy horského kázání, která tento princip vyjadřují velice jasně: *Vy jste světlo světa.... Lampa se nerozsvěcuje, aby se postavila pod kbelik, nýbrž na svícen; pak svítí všem, kteří jsou v domě* (Mt 5,14 n). Kristus, Světlo světa, činí i z nás „světla světa“, aby „všichni“ mohli přijmout jeho světlo. Proto papež říká: „Vydávejte svědectví o kráse Církve!“

Der Fels 4/2004
překlad -lš-

PAPEŽ PIUS XII. (14)

Opatrně otevřou ještě jednu dveře a stojí proti vysoké, vzpřímené, tmavé, hubené postavě – nuncia – symbolu Církve.

Těsně přiléhající černý talár ho dělá velkým, fialová barva šerpy a kolárku působí slavnostně. Protože muži v popředí dále dveřmi nepostupují, ti, co jdou za nimi, na ně tlačí, propuká křik, klení a dojde k tlačení. Tak se všichni mačkají navzájem ve dveřích, drží si překážející zbraně nad hlavou a zmateně se rozhlížejí.

Nuncius má obě bílé, štíhlé ruce složeny na hrudi, kříž na prsou, který se matně zlatavě leskne, zůstává nehybný. Muži na něj zírají. Řev jim tuhne na rtech. Ticho je sklíčovající.

Nuncius se dívá každému jednotlivci do očí.

Jeden po druhém, jak stojí mezi dveřmi, sklopí oči, jsou zahánbeni. Pak je slyšet zdola z ulice volání: „Dost, přestat! Neútočit – nový rozkaz – vyjděte ven – nedotknutelné!“

Velitel, který stojí v popředí a drží revolver velké ráže hrozně namířený na nehybnou postavu nuncia, nechá ruku klesnout. Jeden za druhým vyklízejí muži místnost, klopýtají přes parkety a po schodišti dolů.

Nakonec stojí velitel sám proti nunciu, který neřekl ještě ani slovo, neudělal jediný pohyb.

„Nedotknutelné – promiňte,“ zavírá za sebou neohrabaně, ale zdvořile dveře.

„Co teď?“ ptají se ho muži na ulici. Jak ucítili opět tvrdou dlažbu pod nohama, vrátila se jim odvaha.

„Co teď?“ ironicky řekl velitel a nervózně šermoval kolem sebe revolverem do prázdna. „Teď nic! Nic nedělat – nedotknutelné!“

„Co to znamená – nedotknutelné?“ ptá se jeden.

„Drž hubu!“ odpovídá velitel, sebere se a odchází.

Nebezpečí nebylo pro Pacelliho pokušením k útěku, naopak posílilo ho v rozhodnutí obětovat

se. Ale chtít to vysvětlit mužům revoluce, to by bylo přespříliš.

Během zimy 1918 se zostřuje napětí mezi radikální Republikou rad v Bavorsku a umírněnou vládou Noskeho v Berlíně. V březnu, po zavraždění Eisnera hrabětem Arcem a po další radikalizaci Bavorska se Noskeho vláda rozhodla zakročit proti Mnichovu. Rovněž spartakovci v Mnichově se rozhodli bránit proti přibližující se armádě pod velením generála von Eppa.

Pacelli je stále ještě v Mnichově, který se teď stal na několik týdnů ohniskem události. V březnu je město obklíčeno a podobá se obležené pevnosti. Nuncius podává dále v řadě šifrovaných telegramů svá pozorování povinně do Vatikánu. Radikálové tyto telegramy zachycují a považují je za důkaz toho, že nuncius straní Noskeho vládě proti vládě rad. V očích revolucionářů je nuncius Pacelli špión.

Když začátkem dubna osvobodil generál Epp se svými oddíly Mnichov, udeřil také pro Pacelliho hodina osvobození.

Ale nyní se musí osvobozený nuncius dívat, jak se politika vítězů, stejně jako předtím politika poražených, řídí starozákonní zásadou „Okno za okno, zub za zub.“ Bílá policie, jak je mu hlášeno, chytá rudé – mimo jiné také ty, kteří se odvážili ohrožovat nuncia se zbraní v ruce. Policie se ob-

jeví na nunciatuře, aby požádala Pacelliho o bližší údaje, které by vedly k dopadení hledaných spartakovců. Pacelli však policii nepřijímá. Sekretář ho omlouvá:

„Excelence se právě modlí. Je nemožné ho vyrušovat.“

Pacelli se modlí tak dlouho, dokud se pronásledovatele, jeho včerejší pronásledovatele, kteří se ve smrtelném strachu skryli pod jeho ochranu, nepodaří dopravit za hranice.

Tehdy poprvé Pacelli převedl do praxe svou zásadu pomáhat vždy pronásledovaným, aniž by se ptal, proč a kým jsou pronásledováni. Tuto zásadu vždy nově potvrzoval pozdější papež v budoucích revolucích a za 2. světové války při mnoha příležitostech.

Pacelli tedy v roce 1919 pomohl svým pronásledovaným pronásledovatelům, aniž kolem toho vznikl rozruch. Zachránění se však poté, co byli v bezpečí,

netajili, komu zrovna musejí děkovat za svou záchranu.

Tak se generál von Epp dozvěděl, kdo skryl hledané nepřátele. Vypráví tento případ generálu Ludendorffovi jako příklad křesťanského jednání. Ale naráží u svých kolegů generálů na malé pochopení. Ludendorff pokrčil rozhněvaně svou hranatou bradu a řekl:

„Ne, ne! Něco takového nenazývám křesťanským chováním, ale jednoduše svinstem!“

Snad měl generál Ludendorff chování Pacelliho vůči revolucionářům z roku 1919 posuzovat trochu opatrněji. Stejný Ludendorff měl být o něco později postaven před francouzský válečný soud jako válečný zrádce společně s německým císařem a s Hindenburgem po podrobení poražených zemí versailleskému diktátu.

Ale také zde zasáhne nuncius Pacelli. V podrobném posudku papeži Benediktovi XV. se Pacelli ohradil vetem proti plánovanému vydání monarchie a generálů. Rovněž i jiné síly se zapojí do politické hry. Až konečně se vítězové ve Versailles vzdají žádosti o jejich vydání a spokojí se s několika neškodnými procesy s poválečnými zrádci před říšským soudem.

Jak se ale odvděčí Ludendorff nunciu za veto proti jeho vydání Francii? Když byl obžalován v Mnichovském procesu proti nacistickým pučistům z 9. listopadu 1923, tvrdil ve svém obhajovacím projevu, (kterému horlivě přizvukoval Hitler) že za neštěstím Německa jsou sami jezuité a židé. Papež prý mír jen předstíral. Ve skutečnosti prý Řím urychloval vydání Německa jeho nepřítelům.

Pacelli nemyslí, že by stálo za námahu ohrazovat se proti pošetilým obviněním Ludendorffa. Jeho pozornost už patří muži, který čeká ve stínu Ludendorffa na svou velkou hodinu, neznámému „frajtrovi“ z 1. světové války...

(Pokračování)

DRASTICKÁ STATISTIKA

Aktuální oficiální statistická zpráva z Velké Británie dokládá, že každé páté nenarozené dítě je násilně utraceno. Dále úřední statistika uvádí, že počet bezdětných matek starších 40 let silně vzrostl. V době od 1991–2001 se zdvojnásobil počet pohlavních nemocí u dospívajících z 669 291 na 1 332 910 případů.

Patrick Cusword, mluvčí skupiny „Pro Life“, uvádí, že zatímco denně je utraceno 600 dětí, jen 300 je uvolněno pro adopci.

Britská televize bude vysílat koncem dubna záznam potratové operace. Podle údaje vysílající organizace budou představeny části tělíček utracených dětí. Ve filmu bude představena žena, která si dává provést potrat ve čtvrtém měsíci těhotenství. Bude zde možno vidět děti potracené v 10. a 21. týdnu těhotenství. Arcibiskup Peter Smith sdělil pro BBC, že tento program může představovat silné poselství ve prospěch života.

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

Evangelium – Jan 10,27-30

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

STÁLE MĚNĚ ZASTÁNCŮ „VELKÉHO TŘESKU“

Jen málo z 2157 dotázaných německých vědců věří v teorii „velkého třesku“. Pouze 18,3 % věří tomu, že svět vznikl tímto způsobem. Ze starších je 21 % přesvědčeno, že svět byl stvořen tak, jak to sděluje biblická zpráva. Teorie třesku se však začíná prosazovat mezi mladými lidmi, kde ji přijímá 26 %.

DAR VATIKÁNU

Pro dobročinné účely v roce 2003 uvolnil papež 5 milionů euro. Tuto částku obdržel ze sbírek od věřících. Především šlo o podporu lidí v krizových oblastech, nejvíce v důsledku válečných konfliktů. Byly také podpořeny projekty pro domorodé obyvatelstvo v Jižní Americe a některé ekologické projekty.

* * *

Předsedkyně německé CDU Angela Merkelová se vyslovila pro ofenzivnější přiznání ke křesťanskému přesvědčení v Evropě. Odmitá falešně chápanou toleranci, podle které by se nesmělo dávat najevo přesvědčení o hodnotách. Bez duchovních a náboženských kořenů nemá Evropa šanci, aby obstála při rostoucích nárocích. Není to jen řeckořímská kultura, ale také křesťanství, co určuje identitu Evropy.

(Poznámka: Bez křesťanství by Evropa poznala velmi málo řeckou a římskou kulturu, protože právě křesťanství ji pozvedlo z trosek, které po sobě zanechali barbaři.)

Sdružení Vrstevnice zve **mládež ve věku 15–35 let na poutní zájezd na Sardinii**. Kvalitní duchovní program, toulání po horách, koupání v moři, soutěsky, jeskyně, vodopády, doprava klimatizovaným autobusem Mercedes. Cena včetně stravy 8900 Kč. Termín: 2. 7. 2004 – 18. 7. 2004. Kontakt: www.vrstevnice.cz, telefon 777 640 206.

MILÁ MAMINKO, MILÝ TATÍNKU!

Zveme Vás i s Vašimi dětmi na zábavné odpoledne „Z pohádky do našich dějin“ **16. 5. 2004 v 15.00 hod. ve Smetanových sadech u okolí pavilonu G v Olomouci**. Potkáte se s historickými postavami. Budete mít příležitost ke kreslení a hrám. Projedete se na lodičce nebo na koni. Více na internetové adrese: www.detem.unas.cz.

VSTUP ZDARMA!

Srdečně zvou katolíci křesťané z Olomouce!

Liturgická čtení

Neděle 2. 5. – 4. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 13,14.43-52

Ž 100(99),2.3.5

Odp.: 3c (*Jsmo jeho lid a stádece jeho pastvy*.)

Nebo: *Aleluja.*

2. čt.: Zj 7,9.14b-17

Ev.: Jan 10,27-30

Pondělí 3. 5. – svátek sv. Filipa a Jakuba

1. čt.: 1 Kor 15,1-8

Ž 19(18),2-3.4-5

Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas*. Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 14,6-14

Úterý 4. 5. – ferie

1. čt.: Sk 11,19-26

Ž 87(86),1-3.4-5.6-7

Odp.: Ž 117(116),1a (*Chvalte Hospodina, všechny národy!* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 10,22-30

Středa 5. 5. – ferie

1. čt.: Sk 12,24-13,5a

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 4 (*Atť, Bože, velebí národy, atť tě velebí kdekterý národ!* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 12,44-50

Čtvrtek 6. 5. – památka sv. Jana

Sarkandra (v Čechách nez. pam.)

1. čt.: Sk 13,13-25

Ž 89(88),2-3.21-22.25+27

Odp.: 2a (*Navěky chci zpívat o Hospodínových milostech*. Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 13,16-20

Pátek 7. 5. – ferie

1. čt.: Sk 13,26-33

Ž 2,6-7.8-9.10-11

Odp.: 7b (*Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil*. Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 14,1-6

Sobota 8. 5. – nez. pam. Panny Marie, Prostřednice všech milostí

1. čt.: Sk 13,44-52

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4

Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha*. Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 14,7-14

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	2. 5.	3. 5.	4. 5.	5. 5.	6. 5.	7. 5.	8. 5.
Antifona	518	1673	518	518	1708	518	518
Žalm	783	786	783	783	786	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	518	1673	518	518	1708	518	518
Antifony	563	1359	1167	1183	1198	1214	1229
Žalmy	1137	813	1167	1183	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	563	1674	570	573	1710	577	1362
Antifona k Zach. kantiku	563	1360	570	574	1361	577	1362
Prosby	564	1675	571	574	1711	577	584
Záv. modlitba	564	1360	571	574	1361	578	1362
Modlitba během dne:							
Hymnus	519	519	519	519	519	519	519
Antifony	519	519	519	519	519	519	519
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	564	1676	571	574	578	578	584
Záv. modlitba	564	1360	571	574	578	578	584
Nešpory:							
Hymnus	517	517	1677	517	517	1714	517
Antifony	561	565	1360	1177	1193	1208	1224
Žalmy	1133	1146	1678	1177	1193	1209	1224
Kr. čtení a zpěv	561	565	1680	572	575	1717	579
Ant. ke kant. P. M.	562	566	1360	572	576	1361	579
Prosby	562	566	1681	572	576	1718	579
Záv. modlitba	564	564	1360	571	574	1361	578
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

NOVÝ ZÁKON

Ekumenický překlad upravený zástupci překladatelské komise v letech 1998–2000. Druhé vydání.

*Česká biblická společnost,
brož., 165x115 mm, 266 stran, 140 Kč*

NOVÝ ZÁKON

Text užívaný v českých liturgických knihách, přeložený z řečtiny se stálým zřetelem k Nové Vulgátě. Toto vydání připravil Liturgický institut v Praze.

*Karmelitánské nakladatelství,
kož. vaz., 170x106 mm, 872 stran, 250 Kč*

KATEDRÁLA SV. VÍTA V PRAZE

Katedrála sv. Víta je symbolem Prahy. Vzepjatá na ostrohu nad městem, završuje jeho charakteristickou siluetu. Místo korunovace i posledního odpočinku českých králů. Ve svých historických proměnách odráží dějiny země Koruny české. Proměnami památky v celém jejím stavebním i uměleckém vývoji provází čtenáře tato publikace, která obsahuje také podrobného průvodce

a orientační plánek. Kniha je vytištěna na křídovém papíře, texty jsou doprovázeny velkým množstvím převážně černobílých fotografií. Dotisk prvního vydání.

Academia, vaz., přebal, zúž. B5, 286 stran, 198 Kč

Milena Bartlová: MISTR TÝNSKÉ KALVÁRIE (Český sochař doby husitské)

V neklidné první polovině 15. století, v době tvrdých náboženských střetů a následných husitských válek, působil v Praze vynikající sochař, jehož jméno neznáme, a tak ho nazýváme podle nejvýznamnějšího díla Mistrem Týnské kalvárie. Nepochybně byl zakladatelskou osobností českého pozdně gotického sochařství a jedním z nejvýraznějších představitelů českého středověkého umění vůbec. Doc. PhDr. Milena Bartlová, která přednáší dějiny umění na Masarykově univerzitě v Brně a na Karlově univerzitě v Praze, napsala na základě nejnovějších výzkumů u nás i v zahraničí zasvěcenou monografii, v níž vykresluje přelomovou dobu českého umění mezi tradičním gotickým slohem a nově vznikající pozdní gotikou. Zasaduje Mistra Týnské kalvárie do středoevropských souvislostí a dokazuje, že i v desetiletích považovaných obecně za dobu ničení vznikala mimořádně hodnotná umělecká díla. Publikace obsahuje přílohy s 54 černobílými fotografiemi.

Academia, vaz., přebal, zúž. B5, 184 stran, 195 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticem.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticem.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**